כל שכן דהוו להו נולד (4) דאסירי אלא מיא

בעבים מינד ניידי השתא דאתית להכי אוקיינום נמי לא ליקשו לך מיא באוקיינום

נמי מינד ניידי 6 ותניא א נהרות המושכין

. ומעיינות הנובעין הרי הן כרגלי כל אדם אמר

רבי יעקב בר אידי אמר רבי יהושע בן לוי

הלכה כרבי יוחגן בן גורי אמר ליה רבי זירא

לרבי יעקב בר אידי י בפירוש שמיע לך או

מכללא שמיע לך אמר ליה בפירוש שמיע

לי מאי כללא דאמר רבי יהושע בן לוי הלכה

כדברי המיקל בעירוב ותרתי למה לי אמר

רבי זירא צריכי דאי אשמעינן הלכה כר' יוחנן

בן נורי הוה אמינא בין לקולא ובין לחומרא

ב'קמ"ל הלכה כדברי המיקל בעירוב ולימא

הלכה כדברי המיקל בעירוב הלכה כרבי יוחנן בן נורי למה לי איצטריך ° ס"ד אמינא

הני מילי יחיד במקום יחיד ורבים במקום

רבים אבל יחיד במקום רבים אימא

לא אמר ליה רבא לאביי מכדי עירובין

דרבגן מה לי יחיד במקום יחיד ומה לי יחיד במקום רבים אמר ליה רב פפא

לרבא ובדרבגן לא שני לן בין יחיד במקום

יחיד ליחיד במקום רבים די והתגן רבי

שלשה שעברו עליה שלש 👁 אלעזר אומר כל אשה

עונות דייה שעתה יי ותניא מעשה ועשה

רבי כר' אלעזר לאחר שנזכר אמר כדי הוא

רבי אלעזר לסמוך עליו בשעת הדחק מאי לאחר שנזכר אילימא לאחר שנזכר דאין

הלכה כרבי אלעזר יאלא כרבגן בשעת

הדחק היכי עביד כוותיה אלא דלא איתמר

הלכתא לא כרבי אלעזר ולא כרבגן לאחר

שנזכר דלאו יחיד פליג עליה אלא רבים

פליגי עליה אמר כדי הוא רבי אלעזר י' לסמוך

עליו בשעת הדחק אמר רב משרשיא לרבא

ואמרי לה רב נחמן בר יצחק לרבא ובדרבנן

לא שני בין יחיד במקום יחיד בין יחיד במקום

רבים י והתניא שמועה קרובה נוהגת שבעה

ושלשים רחוקה אינה נוהגת אלא יום אחד

ואי זו היא קרובה ואיזו היא רחוקה בתוך

שלשים קרובה לאחר שלשים רחוקה דברי

רבי עקיבא וחכמים אומרים אחת שמועה

קרובה ואחת שמועה רחוקה נוהגת שבעה

ושלשים ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי

יוחנן כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל

ל"ח סי׳ שלו סעיף טו: לה ב מיי׳ שם טוש״ע :מ״ח סי״ תא לו ג מיי׳ פ״ד מהל׳ ייייתת חשכב ומושב הלכה א סמג עשין רמג: לז ד מיי פ"ז מהלי אבל הלכה א סמג עשין דרבנן ב טוש"ע י"ד סי

תב סעיף א:

רבינו חננאל (המשר) יחיד פליג עליה, לאחר שניזכר עליה. ולא איתמר שניוכו עליה, ולא איזנמו הילכתא לא כמר ולא כמר, אמר כדי ר' אליעזר לסמוד עליו בשעת הדחק. מאי שעת הדחק, פירשוה רבנן (אשה שהפסיקה ג' עונות, ואמרינן עונה ג עונות, ואמרינן עונה בינונית שלשים יום), אפישה ל) עבדה טהרות הרבה ואחר כך ראתה דם. איכא דאמרי שנת בצורת היתה ועשתה טהרות ונדחת, ונדחק לר' להפסידם, בטומאה לאחור מעת לעת. ופסק כר׳ אלעזר דייה שעתה. והנה זה מדרבנן הוא דאמר רבא מאי דרבנז, כדרב יהודה י. אמר שמואל דאמר חכמים תקנו לבנות ישראל להיות בודקות עצמז שחרית וערבית, בשחרית להכשיר טהרות שעשתה בלילה, וערבית להכשיר טהרות שעשתה ביום, וזו הואיל ולא בדקה הפסידוה יתירה, וטומאות עונה מעת לעת הנה מדרבנן, ושני בין יחיד ליחיד ובין יחיד לרבים. ותוב אתו רבנן אחריני למידק ולאחוויי, דשנן [בדרבנן] ביו יחיד ויחיד ליחיד בין יחיו ורבים, שמועה קרובה בתוד שלשים יום נוהגת שרעת ימי אבל. ולגיהוץ וןכיוצא בו שלשים יום. יי ושמועה רחוקה שהיא ושמועה דוווקה שהיא לאחר שלשים יום אינה נוהגת אלא יום אחד דברי ר' עקיבא. וחכמים יב. י אומרים בין קרובה בין רחוקה נוהגת ושלשים. ואמרינן כל מקום שאתה מוצא יחיד ורבים מחמירין . הלכה כרבים חוץ מזו שאע״פ שר׳ עקיבא שאע״פ י יחיד הוא במקום רבים ומיקל הילכתא כוותיה. דאמר כדברי שמואל ואמו שמואל והלכות כדברי המיקל [באבל], באבילות הוא דאקילו רבנן ואמרו כיחיד במקום במקום אבל בעלמא לא, ואפי׳

א) בד"ו הגיהו ואפיש למעבדה טהרות.

בל שבן דהוי ליה נולד ואסיר. ואע"ג דמשקין בפירי נמי אמרינן בפסחים (דף לג:) דמבלע בליעי אפ״ה לא מתסרי משום נולד אי לא גזרינן שתא יסחוט דתים בעבים בליעי טפי ואינה ניכרין כתו משקין בפירי ואפילו לא היו ניכרין משקין בפירי כלל לא חשיבי נולד

כיון דמעיקרא נמי הוי אוכל אוכלא דאיפרת הוא וא"ת ולימא הא רבי שמעון היא דלית ליה מוקצה ולית ליה נולד כדאיתא בריש בילה (דף ב.) וי"ל דבנולד כה"ג דדבר חדש שלח בא לעולם כל עיקר מודה רבי שמעון וכו באפר כירה שהוסק ביום טוב נראה דמודה ר"ש דאסור לכסות בו אא״כ ראוי לנלות בו בינה כדאמר

בפרק קמא דבילה (דף ח.): נהרות המושכין. פ״ה אפי׳ הן

של יחיד ונראה שדקדק דאי הוה של רבים דווקא מאי איריא נהרות אפי׳ מים מכונסים נמי אמרי׳ לעיל כרגלי הממלא והיינו כרגלי כל אדם דהכא כדפרישי׳ לעיל י׳ דהכל אחד וכן מוכח בפרק בתרא דבילה (דף לט.) דבשל יחיד מיירי דפריך מהך דהכא אמתני׳ דהתם דקתני בור של יחיד כרגלי היחיד ומיהו שם לא פירש רש"י כרגלי הממלא וכרגלי כל אדם בענין אחד ור"ת מפרש אפילו מיירי בשל רבים מדקדק שפיר דדווקא משום דניידי לא קנו שביתה אבל מכונסים דקנו שביתה יש להם אלפים אמה לכל רוח כרבי יוחנן בן נורי: הוה אמינא בין לקולא בין לחומרא.

הוה ליה למימר דאינטריך הלכה כדברי המיקל לפסוק הלכה בכל מקומות אלא דניחא ליה למימר דאפילו להך מילתא גופה אינטריך: קמ"ל הלכה כרברי המיקל בעירוב. דלענין אדם הלכה כרבי יוחנן בן נורי דקני שביתה ולענין כלים

הלכה כרבנן דלא קנו שביתה והרי הן כרגלי כל אדם ולא הוי תרי קולי דסתרי אהדדי דקיימא לן כרבנן דאמרי אין חפלי הפקר קונין שביתה וישן היינו טעמא הואיל וניעור קני ישן נמי קני כדפ״ה ואפילו אם לא היה משמעינן רבי יהושע בן לוי אלא הלכה כדברי המיקל בעירוב לחוד הוה משמע מדבריו דהלכתא כדברי

שניהם להקל: לכמוך עליו בשעת הרחק. פי׳

הקונטרם דשנת בלורת הוה ואיכא הפסד טהרות ואי אפשר לומר כן דבדחק כה"ג אפי׳ רבנן מודים כדאמר בפ"ק דנדה (ד' ט:) אין שעת הדחק ראיה ומפרש התם מאי שעת הדחק שנת בלורת הוה ואיכא דאמרי לי דטהרות אפיש ועבוד

וחשו רבנן להפסד טהרות 0: דאמר שמואל הלכה כדברי המיקל באבל. אפילו ביחיד במקום רבים נראה דלעולם הלכה כדברי המיקל באבל וחוץ מזו לאו למעוטי שאר מקומות דאבל כל שכן דהוו להו נולד ואסירי. אפילו לטלטלן במקומן: הרי הן כרגלי כל אדם. כיון דניידי לא קנו שביתה ואפילו הן של יחיד אינן כרגליו: בפירוש שמיע לך. מרבי יהושע בן לוי: או מכללא. דשמיע לך מיניה מילתא אחריתי ודייקת מינה דכר׳ יוחנן בן נורי סבירא ליה: ומאי כללא. מאיזה כלל

הוה ס"ד מעיקרא דשמעת ליה לר' יהושע בן לוי דנימא מילתא דנידוק לה מינה: בעירוב. בכל משפטיו ותחומין מהלכות עירובין הן: בין לקולא. כגון אדם ישן דאי לא קנה שביתה לא נפיק מד' אמות: לחומרא. כגון כלי הפקר אי אמרת קונין שביתה אסור להוליכן למקום שעירב זה המוצאן אלא אלפים הוא דאית להו לכל רוח: קמ"ל כדברי המיקל. באדם הוא דהלכתא כוותיה דכיון דניעור קנה ישן נמי קנה אבל בכלים ליח הלכחה כווחיה: אבל יחיד במקום רבים. כגון ר' יוחנן בן נורי דפליגי רבנן עליה אימא לית הלכתא כוותיה: רבי אליעור גרסינן: כל אשה שעברו עליה שלש עונות. להיינו ל׳ יום דעונה סתם לפריסת נדה משלשים יום לשלשים יום וכל אשה שעברו עליה תשעים יום ולא ראתה נסתלקו דמיה ואם ראתה אחרי כן אמרינן השתא הוא דראתהש דם ולא מטמינן טהרות שנתעסק' בהן למפרע כשאר נשים שדמיהן מנויין שמטמאות טהרות למפרע מעת לעת כדחמר במס' נדה (דף ג.) דחיישינן שמא כוחלי בית הרחם העמידוהו ותנן (שם מ.) כל הנשים מטמאות בבית החיצון ופליגי רבנן עליה ואמרי דאין הפסקת ג' עונות סילוק אלא לזקנה שעברו עליה ג׳ עונות סמוך לזקנתה אבל בילדה לא: כרבי אליעור. וטיהר אף בילדה שעברו עליה ג׳ עונות: אחר שנוכר. משמע דנזכר דלאו שפיר עביד: שעת הדחק. שני בלורת הוו ואיכא הפסד טהרות: מאי כשנוכר. אילימא נוכר דאיתמר בפלוגתייהו הלכה כרבנן וכשנעשה המעשה לא היה זכור ועכשיו מכר אמאי לא אהדר עובדא: אלא. האי דלא אהדר משום דלא איתמר הלכתא לא כמר ולא כמר ומאי נזכר לאחר שנזכר דרבים פליגי עליה דהוה ליה למיעבד כרבים אמר כדי הוא רבי אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק ולא אהדר עובדא הא לאו בשעת הדחק לא. אלמא אע"ג דמעת לעת גזירה דרבון היא בעי למיעבד כרבים: נוהגם שבעה. לרחילה ולתכבוקת ושלשים לתספורת ולגיהוץ מיום שנשמע לו: וסבר לה. רבי יוחנן כשמואל:

ורבים מחמירין הלכה כדברי המחמירין המרובים חוץ מזו שאע"פ שרבי עקיבא מיקל וחכמים מחמירין ד הלכה כדברי רבי עקיבא וסבר לה כשמואל דאמר שמואל הלכה כדברי המיקל באבל באבילות הוא דאקילו בה רבנן אבל בעלמא אפילו בדרבגן שני בין יחיד במקום יחיד בין יחיד במקום רבים קאמר כדקאמר אבילות הוא דאקילו ביה רבנן וכן מוכיח בהדיא פרק בתרא דמו"ק (דף יט:) גבי אבא שאול ורבנן גבי קובר את מתו ג' ימים לפני הרגל וגבי בא ממקום קרוב פלוגתא 🌣 דרשב"ג ורבנן (דף כב.) וא"מ כיון דאפי' יחיד במקום רבים אמר שמואל הלכה כדברי המיקל באבל למה ליה לשמואל למיפסק בפרק בתרא דמו״ק (דף כד.) לי כרשב״ג דאמר ר״ה ויום הכפורים כרגלים ויש לומר דקמ״ל אפי׳ ביחיד במקום רבים כדאמר לעיל ונראה אפי׳ ביום ראשון של אבילות דהוי דאורייתא כדאמר בה״ג דהלכה כדברי המיקל באבל מידי דהוי כהלכה כדברי המיקל בעירוב דמשמע לעיל דאפילו הוי דאורייתא הלכה כדברי המיקל מדקאמר מכדי עירובין דרבנן מה לי יחיד במקום וכו' משמע דאי הוה דאורייתא ניחא דלריכי וכן מוכח בפ' יש בכור (בכורות דף מט.) גבי פלוגתא דר"ע ורבנן דאמר רב אשי הכל מודים לענין אבילות דיום ל' כשלפניו דאמר שמואל הלכה כדברי המיקל באבל ואפילו ביום ראשון אינו נוהג אבילות חה לשון ה"ג היכא דשכיב שכיבה ביום טוב ראשון או ביום טוב שני או בחולו של מועד או בי"ע ראשון של יום טוב אחרון אינו נוהג אבילות

לקמן מח.] שבת קכא:בילה לט., ב) [ברכות ט. וב"נ ע"שו. ג) וני הרא"ש אמר אביי אילטריך], ד) נדה אמר אביי אילטריך], ד) נדה ז:, ה) שם ו. ט:, ו) [צרכות ט. וש"נן, ז) מ"ק כ, ס. וש"נן, ז) מ"ק כ, ס [מו"ק יח. יט: כ. כב. כו: בכורות מט. חולין נ.], ט בס"א: דאתא, י) [דף מה: ד"ה ביום], ל) בס"ח: ויש לומר, () [ועי' תוס' נדה ו: ד"ה בשעתו, מ) ול"ל דר"ש], נ) [ל"ל כר"ג],

הנהות הב"ח

(d) גמ' דהוו להו נולד ואסירי: (ב) שם והתנו רבי אליעזר כל"ל וכן בכל : סעמוד

מוסף רש"י

נהרות המושכין. היינו סתם נהרות שיש להם משך להלאה ממקום מקור ואין יולאין נביעתן לימשך הנובעין. מגומות נציעתן נימשך הלחה, הרי הן כרגלי כל אדם. אין להם שום שביתה לא במקומן ולא כרגלי הבעלים ולא כרגלי הממלא, אלא כל אדם הממנמ, מנמ כנ מדם מוליכן ברגליו, דכל מדי דיידי לימ ליה שביחה (ביצה דש.) ואש"פ שבא מחוך למחום, כל אדם מוליכן למקום שעירב לו לילך (שבת קכא:).

רבינו חננאל

ואסיקנא כל מידי דנייד לא קני שביתה ימיא דאוקיינוס מינד ומיא דאוקיינוס ניידי, לפיכך לא קנו שביתה. דתניא להו נהרות המושכין ומעיינות הנובעין הרי הן כרגלי כל אדם. א״ר יעקב בר אידי אמר ר' יהושע בן לוי הלכה כר' יוחנן בן נורי, כי מי שישו ולא ידע עד מחשכה יש לו אלפים שחשכה יש זו אלפים אמה לכל רוח. ותוב אמר ר' יהושע בן לוי הלכה כדברי המיקל בעירוב. ש״מ דלית הילכתא כר׳ יוחנז אלא לקולא. אבל היכא דאיכא לחומרא כגון חפצי הפקר דקנו שביתה ולית ליה למוצאם ב- אור אור אור אור אור להובאם להוציאם חוץ לאלפים אמה שלהן לא אלא כרגלי כל אדם. ולא פי׳ הילכתא כר׳ יוחנ׳ בן נורי אלא משום דפליג בהדי רבים. אמר רבה מכדי חיד במקום יחיד ומה יחיד במקום רבים , יוור במקום ובם הכל אחד הוא. ואמרינן וכל מדרבנן לא שני לן ביז יחיד במקום יחיד בין יחיד במקום יחיד ובין יחיד במקום רבים, והתגן בתחילת נידה ר׳ . אליעזר אומר כל אשה שעברו עליה ג' עונות, פי׳ הווסת שלה, שהיתה ווסתה לראות כל ט"ו יום. הפסיקה ועכשיו עברו עליה ג' פעמים ט"ו יום ולא ראתה, ואע"ג ניסתלקו דמים חדל להיות לה אורח כנשים. ואחר כך ראתה, דייה שעתה, ואין מטמאין אותה מעת לעת. ותניא מעשה ועשה